CONTUR

JOHN BARNES

Traducere din limba engleză
LAURA BOCANCIOS

JOHN BARNES este unul dintre cei mai prolifici și mai populari dintre scriitorii care au pătruns în SF în anii optzeci. Printre numeroasele sale cărți se numără romanele *A Million Open Doors, Mother of Storms*[1], *Orbital Resonances, Kaleidoscope Century, Candle, Earth Made of Glass, The Merchants of Souls, Sin of Origin, One for the Morning Glory, The Sky So Big and Black, The Duke of Uranium, A Princess of the Aerie, In the Hall of the Martian King, Gaudeamus, Finity. Patton's Spaceship, Washington's Dirigible, Caesar's Bicycle, The Man Who Pulled Down the Sky* și altele, precum și două romane scrise împreună cu astronautul Buzz Aldrin, *The Return* și *Encounter with Tiber.* Multă vreme stâlp de nădejde al publicației *Analog,* apoi colaborator regulat al revistei *Jim Baen's Universe,* povestirile sale au fost adunate în *...And Orion* și în *Apostrophes & Apocalypses.* Cea mai recentă carte a sa este romanul *Directive 51.* Barnes locuiește în Colorado și lucrează în domeniul semioticii.

În complexa și sugestiva poveste care urmează, autorul ne introduce într-un univers îndepărtat din viitor, unde un nou membru din echipajul unei nave spațiale descoperă curând ritualurile stranii și profund tulburătoare care sunt parte a vieții la bord...

---

[1] *Uraganele*, Ed. Nemira, 1999.

Nava avea cel puțin paisprezece mii de ani, în timp standard, și mai mult de două mii, în timp comprimat, dar existau goluri în înregistrările sale, iar cele mai vechi se găseau în formate devenite inaccesibile, așa că echipajul estima că avea mai degrabă optsprezece mii de ani standard și trei mii cinci sute de ani comprimați. Purtase multe nume. În prezent, era *9743*, un nume ușor de descifrat pentru Controlul de Apropiere, indiferent unde călătorea nava în spațiul uman.

În ultimele două secole de timp comprimat, conversațiile navei cu majoritatea porturilor fuseseră întru totul matematice. Mințile sinergice pălăvrăgeau despre fizică și astronomie pentru a aduce nava în port și despre prețuri, cantități și direcții după aceea, iar echipajele umane, în ciuda eforturilor, nu învățaseră o iotă din limbajul local, doar dibuiseră că primele lucruri pe care le spunea lumea erau, probabil, ceva de genul „bună“, iar ultimele, probabil un „la revedere“ și, poate, printre picături, prindeau echivalente pentru „vă rog“ și „mulțumesc“.

Acest fapt nu avea un impact imediat semnificativ asupra funcționării navei, numai că planetele matematice nu aveau niciun fel de divertisment, sau cel puțin nu unul pe care să-l vândă bibliotecii navei; îngrijorarea pe termen lung era că planetele matematice aveau tendința să înceapă să respingă toate navele și să nu mai comunice deloc, după o vreme, deși, în mod ciudat, unele dintre acele lumi întunecate începeau uneori să vorbească și să cheme navele din nou, după un interval de câteva secole de timp standard.

Dar problema pentru masa din seara aceasta era, pe de-o parte, mai imediată decât procurarea divertismentului pentru biblioteca navei și, pe de altă parte, cu bătaie mult mai lungă decât întunecarea treptată a planetelor. Aveau nevoie de un nou membru în echipaj și, în această seară, aveau parte de o

cină adevărată, cu mâncare gătită, vin și gravitație, ca să discute cum să găsească unul.

9743 avea nevoie de un echipaj de patru ca s-o manevreze, atunci când trebuia manevrată, ceea ce se întâmpla numai la intrările și la ieșirile din sistem, fiindcă așa cerea legea spațială, și pentru PPD-uri (ședințele de afaceri și navigație, ținute ori de câte ori prețurile prevăzute la destinație se modificau îndeajuns ca să necesite luarea în calcul a unei schimbări de traseu), căci membrii echipajului erau acționarii, iar mințile sin aveau obligația să-i consulte. În mod obișnuit, manevrau nava timp de jumătate de tură pentru PPD-uri, dar uneori densitatea traficului în preajma unei planete era destul de mare pentru activarea restricțiilor gammor preț de o zi-lumină distanță de port, iar atunci personalul din cabina de comandă de pe *9743* executa ore suplimentare.

În consecință, pentru foarte rarele ocazii când se cerea mai mult de o tură, nava transporta de obicei opt oameni: Arthur și Phlox, care erau căsătoriți și erau căpitanul și secundul; Debi și Yoko, cei doi asistenți ai fizicianului, care împărțeau o cabină mare cu Squire, care era fizicianul; Peter, astronomul, prea autist ca să se culce cu cineva sau chiar să vorbească prea mult, dar care era un bun astronom și bun să stea lângă oameni și să le țină companie; și Mtepic, matematicianul, a cărui soție, Sudden Crow, asistenta matematicianului, murise în urmă cu doi ani comprimați.

În timp standard, trecuseră zece ani și jumătate, dar oamenii navei aveau o vorbă, că nimeni nu trăiește în timp standard. Prin „nimeni“, ei înțeleg aproape tot restul lumii.

Arthur și Phlox socotiseră că Mtepic ar putea fi prea bătrân pentru o nouă soție, dar acesta i-a surprins când le-a destăinuit gândul că se putea să mai aibă încă douăzeci de ani comprimați de trăit și nu voia să și-i petreacă singur.

Exista, practic, o singură concluzie posibilă. Aveau să fie nevoiţi să cumpere pe cineva de pe o planetă sclavagistă. Era un lucru rău, dar nu iremediabil de rău – mai degrabă un lucru obişnuit. Debi, Peter, Sudden Crow şi Arthur fuseseră cu toţii sclavi şi, cel puţin Debi şi Arthur împărtăşeau convingerea fermă că aducerea unui sclav în lumea liberă, prin cumpărare, deşi discutabilă din punct de vedere moral, era, îndeobşte, un lucru bun pentru sclav.

Ceilalţi fuseseră adoptaţi de mici, crescuţi până la vârsta de patru sau cinci ani pe *9743* şi apoi trimişi, prin timpul standard, pe o navă-şcoală, pentru a se alătura din nou echipajului când deveneau adulţi. Toţi şapte, fie că erau născuţi sclavi, fie liberi, erau de acord că era mai bine să fii crescut în mijlocul echipajului de la bun început.

Dar nu avuseseră niciun plan de criză când Sudden Crow murise pe neaşteptate, la cincizeci şi unu de ani, de atrofie cardiacă, pricinuită de lipsa de calciu în imponderabilitate şi de obezitate. *9743* se afla la cel puţin doi ani de timp comprimat de orice loc care dispunea de prunci născuţi liberi. Ar fi trebuit să obţină un nou-născut, să-l îngrijească până la patru-cinci ani – o perioadă lungă pentru ca o navă de transport să se descurce cu un copil, căci navigatorilor nu le place să fie prea mult în preajma altor oameni, iar copiii au nevoie de atenţie tot timpul.

Asta i-ar constrânge să facă mai multe călătorii – mai întâi către o planetă cu copii născuţi liberi adoptabili, pe urmă către o pereche de mică distanţă (două sisteme planetare locuite, aflate la depărtare de şase, şapte ani-lumină unul de celălalt) cu o navă-şcoală care orbitează în jurul uneia dintre ele. Acea pereche de mică distanţă trebuia să fie la patru-cinci ani comprimaţi depărtare, între douăzeci şi unu şi douăzeci şi şapte de ani-lumină, la 98,2%c, viteza cu care călătorea de obicei *9743*.

La perechea de mică distanță, *9743* trebuia apoi să predea copilul navei-școală, să facă o cursă scurtă încoace și încolo, după care să se întoarcă, să se reîntâlnească la locul stabilit cu nava-școală și să ia fostul copil de patru ani ca adolescent, membru instruit al echipajului. Asta ar însuma decade de scădere a izoprofitului geodezic.

Și-ar fi putut permite asta, dar cea mai apropiată pereche de mică distanță era Sol-Alfsentary, aflată la aproape cinci ani comprimați de cel mai apropiat sistem care vindea nou-născuți. Toate acestea puteau ajunge la șaptesprezece ani comprimați până când membrul adolescent al echipajului revenea la bord, să-i țină tovărășie lui Mtepic.

Mtepic avea optzeci și unu de ani și, dacă murea curând, nava rămânea fără niciun matematician. Phlox și Debi, care amândoi aveau ca specialitate secundară matematica, ar trebui să-l suplinească și întregul echipaj să-și asume riscul de a avea doi matematicieni depășiți, mai puțin capabili, drept substitut.

În plus, cel mai bun izoprofit geodezic pentru adoptarea și instruirea unui copil născut liber se ridica la o cifră meschină – drumuri lungi și profituri reduse, de la un capăt la altul. Un sclav ar fi, negreșit, o soluție mai bună. Și nu era atât de rău pentru sclav, se asigurau cu toții unul pe altul.

Piața de sclavi de la Thogmarch, principala planetă locuită din sistemul Beytydry, era la doar șase ani-lumină distanță, iar acolo nava lor n-ar suferi decât o mică pierdere, una pe care Corporația *9743* o putea amortiza cu ușurință și infinit mai ieftin decât costurile pe care le-ar presupune un matematician deprimat. Mintea sinergică medicală era convinsă în proporție de 94,4% că Mtepic era deprimat. În plus, el însuși admitea că era, și credea că din cauza singurătății. Mintea sin confirma, cu 78,5% grad de siguranță, că o nouă ucenică l-ar scoate pe Mtepic din depresie, dar întregul echipaj era convins că

probabilitatea era subestimată – medicii urăsc să facă previziuni de orice fel în privința inteligențelor încarnate.

9743 avea masă de rezervă ca să alimenteze scutul și putea să mărească viteza, fără probleme, la 98,65%c și să ajungă la Thogmarch în mai puțin de un an comprimat. Dacă transmiteau acum un mesaj radio, acesta avea să ajungă la Thogmarch cu aproape șapte săptămâni înainte de nava însăși, astfel că ar putea avea un transportor pregătit pentru transferul încărcăturii la sosire și comercianți aliniați să le vândă o ucenică matematician cu genul de personalitate care i-ar permite să învețe să agreeze viața de navigator.

– Iar *9743* n-a cumpărat niciodată un sclav care să nu fie recunoscător pentru șansa de a rămâne pe navă, după manumisiune, zise Arthur, terminându-și lunga și tacticoasa recapitulare, care începuse la aperitive și se termina acum, cu vinul de după desert. Viața aici, în comparație cu ceea ce au la sol, e cu mult mai bună.

Lui Arthur îi plăcea să explice lucruri pe care toată lumea le știa deja, ceea ce era absolut tipic. Căpitanii sunt celebri pentru timpul îndelungat petrecut dând explicații inutile.

Până și oamenii navelor spun asta, iar faptul că o spun spune ceva, căci oamenii navelor sunt cu toții așa. Le place să zăbovească în discuții molcome, calde și aprofundate. Au căpătat obiceiul de a asculta lucruri pe care le-au mai auzit de multe ori și pe care le știu deja pe de rost, doar ca să facă pe placul cuiva care simte nevoia să vorbească; și, pentru ca urechile celorlalți să rămână binevoitoare, mulți dintre ei învață să nu vorbească prea mult, cu excepția ocaziilor oficiale.

– Mai cu seamă, spuse Peter, surprinzându-i pe toți, căci vorbea atât de rar, le oferim o anumită demnitate și intimitate. Se referea la sclavi, desigur, deși s-ar fi putut referi la oricine de pe navă. Și, până la sfârșitul primei călătorii, nu le mai

este dor de casă, care, oricum, rămâne atât de departe în trecut încât devine greu să te întorci acolo.

Își goli paharul de vin alb, pus la rece; porniseră motoarele gammor o oră în plus săptămâna aceasta, ca să se bucure de o masă tihnită, în sala de ședințe, întrucât era vorba de o chestiune care cerea o serioasă atenție. La o viteză de 98,1%c, cu o iminentă schimbare de traiectorie, un sfert de accelerație gravitațională, pentru câteva ore de zăbovit și discutat, nu avea să afecteze nimic în mod semnificativ.

– Eu sunt pentru, zise Peter.

– N-am ajuns *încă* la vot, îl puse la punct Debi, ușor agitată, așa cum îi era obiceiul.

Squire îi masă umerii; asta nu-i domolea niciodată starea de agitație, dar amândurora le plăcea.

– Știm însă ce vrea să spună. E ceva care a funcționat de fiecare dată până acum. Găsim o adolescentă cu aptitudini matematice foarte înalte și atașament interpersonal foarte scăzut. Proprietarii de sclavi sunt cruzi; noi suntem doar indiferenți. Dacă nu are prea mare nevoie de atașament interpersonal, ar putea chiar să ne socotească buni... Chiar vrei o fată, nu-i așa, Mtepic?

– Da, o fată.

Squire gesticula ca unul căruia i-ar fi plăcut să aibă o tablă de scris.

– Ei, bine, atunci, mai bine să-ți duci viața pe o navă decât să fii bătut, folosit, comandat; puțin respect și demnitate fac adesea minuni.

Phlox clătina din cap și, când făcea asta, lumea simțea de obicei că votul fusese deja adjudecat și faptul aprobat. Toată lumea, până și Arthur, spunea că ea avea să fie un căpitan mai bun, după moartea lui. Își împreună mâinile în față, într-un mic coviltir, clătină iarăși din cap și spuse:

– După ce o vom elibera, va dori să rămână cu noi. Cu toţii vor. Aşadar, acest plan ne va aduce un nou asistent care, în cele din urmă, poate deveni matematicianul nostru. Nu e la fel de plăcut ca atunci când adopţi un copil şi când o navă-şcoală îţi creşte pruncul, ca membru liber al echipajului, şi nu e la fel de uşor precum realizarea unui schimb cu o altă navă, dacă ar exista altă navă cu care să-l faci. Dar e suficient de plăcut şi suficient de uşor. Aşadar, ne vom decide s-o facem. Acum, haideţi să ne oferim plăcerea de a discuta despre asta câteva ore.

Toţi clătinară aprobator din cap; navigatorii sunt direcţi, chiar şi atunci când vine vorba despre amânarea unei concluzii, şi se bucură să ştie cum vor ieşi lucrurile noi, înainte de a le începe, fiindcă asta se întâmplă atât de rar.

În dosarul tinerei, Mtepic citise că Xhrina fusese născută fiica unui coacţionar din Thogmarch şi că vânzarea ei, la vârsta de doi ani, fusese impusă de falimentul părinţilor. Dosarul ei arăta că, întrucât avea înclinaţii intelectuale, dar mari dificultăţi în a învăţa deprinderile sociale, fusese evaluată cu un preţ mic la Thogmarch. Proprietarul de sclavi în posesia căruia se afla o destinase pentru un post unde abilitatea ei de a îndura umilinţa pe termen lung putea fi un atu; se gândise fie la un aristocrat căruia îi plăcea să brutalizeze femeile, fie la un proprietar care voia să se împăuneze cu averea lui folosind fiinţe umane în loc de roboţi pentru frecatul podelelor şi curăţatul toaletelor.

Mtepic, fiind nu doar persoana care avea să muncească şi să trăiască alături de ea, dar şi cea mai empatică persoană de la bordul navei *9743* (conform celei mai recente evaluări făcute de mintea sin medicală), fusese trimis la sol, să decidă dacă s-o cumpere pe Xhrina şi, în timp ce stătea în capsula de susţinere aeriană, principalul său gând era că avea s-o ia, dacă exista cea mai mică posibilitate, decât să mai îndure mult gravitaţia planetară.

Avea oasele bătrâne și șubrezite de timpul petrecut în spațiu. Deși era legat de dispozitivele interioare de susținere ale capsulei și era un om mărunt, greutatea era mult prea mare.

Xhrina vorbea o limbă cu o gramatică răspândită și numeroase rădăcini altaice și semitice, așadar aparatul de traducere funcționa suportabil și, cu aptitudinea ei, era de așteptat să nu întâmpine dificultăți în învățarea navienei, odată ajunsă la bord. Lui Mtepic i se părea că glasul ei era surprinzător de muzical pentru cineva atât de descurajat și de nefericit.

După ce sublinie ce s-ar întâmpla dacă *9743* ar cumpăra-o și se asigură că translatorul îi explicase totul clar, Mtepic întrebă:

– Așadar, vrei să te cumpărăm?

Ea scoase un dulce, melodios tril de soprană. Aparatul de traducere spuse:

– Proprietatea nu și-a dat încă seama că are de ales cu privire la subiectul în discuție, stăpâne.

– Oficial, nu are. Neoficial, nouă nu ne place sclavagismul. *9743* n-a avut și nu va avea niciodată sclavi la bord. După cum știi, poate, toate planetele sclavagiste impun Codul Karkh navelor care transportă sclavi, așadar nu te putem dezrobi până când nu vei fi îndeplinit un serviciu satisfăcător, timp de treisprezece ani. Însă Codul Karkh funcționează în timpul standard: în timpul comprimat, timpul așa cum îl trăim noi, vei fi sclavă mai puțin de șapte ani, mult mai puțin, probabil. Și, atâta cât depinde de noi, în limitele Codului Karkh, vei fi sclavă doar în ochii legii. Noi nu te vom trata ca pe o sclavă niciodată. Mtepic fu nevoit să-i explice asta de câteva ori, prin intermediul translatorului, și o luară de la capăt de mai multe ori, până când se convinse că Xhrina a înțeles cum stau lucrurile.

– Și stăpânul încă dă impresia, rectificare, îi dă o aură de, ca și cum ar fi alegerea acestei proprietăți, stăpâne, iar această

proprietate este instruită să nu facă alegeri acolo unde stăpânul meu are dreptul de a alege.

Luă fiecare propoziţie pe rând, străduindu-se să fie răbdător cu translatorul, care avea stupiditatea nepăsătoare la care te puteai aştepta de la o minte sin.

Prima propoziţie decisivă pe care o comunică Mtepic fu:

– Dacă ne ceri să nu te cumpărăm, vom cumpăra pe altcineva.

Apoi, pentru că s-ar fi putut să conteze pentru ea, fie că îi era îngăduit să creadă asta, fie că nu, Mtepic petrecu o vreme explicându-i că:

– Odată aflată la bord, va trebui să împarţi patul cu mine – pretenţiile mele sunt minore, la vârsta mea, în principal să-mi ţii de urât. Alţi membri ai echipajului s-ar putea să nu vrea sex de la tine, fiind mulţumiţi cu starea de fapt, dar, dacă vor, te vei conforma; computerul nostru trebuie să arate asta pentru Codul Karkh privind manumisiunea.

Xhrina părea să accepte prea uşor, iar Mtepic nu voia ca ea să creadă că aceasta era chestiunea de bază, aşadar, continuă prin a se zbate s-o facă să înţeleagă că:

– Nu vei veni la bord ca tovarăşă de pat. Principala ta sarcină va fi să înveţi destulă matematică pentru calificarea ca asistentă a matematicianului până când ajungem în portul unde avem permisiunea legală să te eliberăm printr-o manumisiune universală, ca să nu fii în pericol dacă schimbi navele sau debarci şi apoi călătoreşti din nou. În portul acela, poţi să ne părăseşti, dacă vrei, sau să rămâi în echipaj ca acţionar.

Partea aceasta a fost, la drept vorbind, mai uşor de spus, fiindcă mintea sin era concepută să înţeleagă contracte. Apoi Mtepic reveni la punctul principal şi, de data aceasta, totul păru să meargă mai repede.

– Dacă ne ceri să nu te cumpărăm, vom cumpăra pe altcineva. Nu vrem să acţionăm împotriva voinţei tale.

– Este interzis acestei proprietăți să se gândească dacă această proprietate dorește un lucru pe care stăpânul îl dorește și nu pot ști cum se va simți această proprietate dacă i se permite vreodată să se gândească la asta, stăpâne.

Xhrina zâmbi când spuse aceste vorbe, poate ca să-l facă să înțeleagă că nu putea rosti decât formulele sau că translatorul nu traduce decât în formule, dar că accepta ceea ce spunea el. Asta să fi fost? Sau poate ceva din toate astea îi incita simțul umorului? În ambele situații, o plăcea pentru acel zâmbet.

Mtepic trase adânc aer în piept și lăsă miile de degete mecanice să-l ridice drept și neurostimulatorii să-i ascută percepțiile și să-i ușureze disconfortul.

Pielea Xhrinei era brună. Proprietarii de sclavi o modificaseră genetic pentru un păr alb aproape imaculat, avea nasul lung și subțire, maxilarul și dinții perfect conturați. Avea ochii negri, migdalați. Mtepic cugetă că, în urmă cu doar douăzeci de ani, s-ar fi simțit atras fizic de ea. Acum, la cei optzeci și trei de ani abia împliniți, era atras de ceea ce putea percepe prin cenzura translatorului: de faptul că nu părea dornică să exagereze sau să facă promisiuni deșarte și că *avea*, în mod evident, o opinie pe care încerca s-o exprime.

Mtepic îi prezentă situația din alt unghi de vedere, doar ca să se asigure:

– Pe baza evaluării noastre psihologice, credem că ești potrivită pentru viața la bordul unei nave și vei trăi ca un membru liber al echipajului de îndată ce vom părăsi portul de aici.

Asta păru să meargă drept la țintă.

– Dacă acestei proprietăți îi este îngăduit să întrebe, viața unui echipaj de navă este la fel ca viața în libertate, stăpâne?

– Poți oricând să accepți o plată și să pleci în următorul port. Desigur, trebuie să rămâi pe navă până când ajungem într-un

port, iar dacă te-ai hotărî să părăsești nava după primele două călătorii, ar trebui să te transferi într-un spital, pentru reabilitare, dacă ai vrea să te muți permanent pe o suprafață planetară. Gândul acesta îi reaminti lui Mtepic cât de dureroasă era gravitația puternică și, astfel, hotărî să împingă oferta puțin mai departe. Spera doar că i-a înțeles corect zâmbetul echivoc, căznindu-se încă să pătrundă dincolo de chipul ei amorțit de sclavie. Mi-ar plăcea să vii cu noi, continuă el. Te rog. Aș putea să te cumpăr și să te *oblig*. Prefer să spui da. Și, încercând să se gândească la ce altceva putea să-i ofere, adăugă: Primul ordin pe care ți-l voi da, de îndată ce vei fi la bordul navei, va fi să nu te adresezi nimănui cu „stăpâne", ci să ne vorbești tuturor de la egal la egal.

Ea îi zâmbi larg, ca și cum ar fi fost pe punctul de a izbucni în hohote.

– Atunci, stăpâne, dacă voiești, această proprietate dorește să fie cumpărată de stăpânul, stăpâne.

Mtepic era aproape sigur că asta nu era ceea ce spusese ea, dar, fără îndoială, fusese o anumită formă de a spune da. Nu se osteni să-și înăbușe oftatul de ușurare.

Câteva ore mai târziu, la cina dată în cinstea venirii ei la bordul navei *9743*, după ce fusese asigurată că de-acum nu va mai fi trimisă niciodată înapoi la Thogmarch, Xhrina folosi un translator necenzurat ca să explice:

– De la început am avut de gând să spun da, însă translatorul nu voia să știu că mi se cerea s-o fac, fiindcă nu trebuia să am vreo opțiune sau să reacționez în cazul în care cineva mi-ar oferi o opțiune. Când mi-am dat seama ce anume nu traducea, firește că am spus da – a fost atât de plăcut să fiu rugată. Și doresc să-i cer iertare lui Mtepic pentru că l-am ținut prea mult pe verticală, în capsula aceea atât de incomodă.

Și îi oferi din nou acel zâmbet fantastic.

Doi ani în timp comprimat, unsprezece în timp standard, pe drumul către sistemul Sol; PPD-urile obişnuite fuseseră anulate, fiindcă la Thogmarch dobândiseră o încărcătură β–Hy-9743-R56, estimată să ajungă la valoarea maximă în sistemul Sol aproape exact în momentul sosirii. Xhrina vorbea o naviană fluentă, avansase deja binişor în teoria grupurilor şi în teoria inelelor şi era mai capabilă decât o arătau punctajele testelor ei. Mtepic împlinise optzeci şi cinci de ani în ziua precedentă şi Xhrina fusese dezamăgită că nimeni n-a vrut să ţină o petrecere pentru el anul acesta (reuşise să lămurească doar doi dintre ei să participe cu un an înainte), aşa că ţinuse una doar pentru ei doi.

Învăţase să se simtă cuprinsă de linişte când trupul lui fragil se lipea de al ei, în sacul de dormit, cu pielea atât de moale şi uscată încât la atingere era ca o pungă de hârtie umplută cu oase de găină, şi îi făcea bucuroasă plăcerea de a merge la culcare în acelaşi timp; când Mtepic avea să moară, îi va lipsi prezenţa lui, dar probabil că el avea să mai trăiască încă mulţi ani. Numeroşi oameni ai navelor ajungeau la vârsta de 110.

În rarele ocazii când Mtepic mai dorea orice fel de sex, o trezea cu blândeţe şi o ruga foarte politicos. Xhrina înţelegea că el era hotărât s-o facă să uite că era sclavă, dar credea în reguli şi nu voia să înceteze să fie sclavă până când nu era eliberată, deşi era încântată să i se poruncească să se comporte ca o persoană liberă, fiindcă pura autofagie a acestui fapt o făcea să râdă. Adesea discutau despre asta într-o manieră jovială, căci el insista să ştie ce gândea, iar ea încerca să-i spună doar ce voia el să audă şi se amuzau pe seama eşecului reciproc.

Xhrina se îndoia că avea să iubească vreodată pe cineva, dar dacă era să iubească, ar fi fost foarte convenabil şi nicidecum stânjenitor sau periculos să-l fi iubit pe Mtepic.

Când genunchii lui bătrâni și noduroși îi atinseră în treacăt spatele gol, Xhrina se întoarse, să-l lase s-o atingă unde dorea, dar el îi așeză un deget pe buze și îi șopti în ureche:

– Vino cu mine.

Mtepic se strecură afară din sacul de dormit și zbură prin aer spre hainele lui. Era întunecos în cabină, doar cu luminile de control aprinse. Când Xhrina ieși din sacul de dormit, Mtepic zâmbi, privind-o, așa cum făcea întotdeauna, și îi împinse costumul de protecție. Ea îl prinse și se îmbrăcă, așa cum învățase s-o facă, dintr-o singură mișcare, ca a lui, dar mai agilă, căci ea era tânără.

Mtepic îi făcu semn să-l urmeze și deschise trapa către principalul culoar al echipajului. Plutiră în tăcere, prin mijlocul culoarului tubular, către cabina de comandă. Xhrina mai fusese acolo cu cele patru ocazii când *9743* trebuise manevrată: prima oară, când sfredeleau puțul gravitațional al planetei Thogmarch, a doua, când sfredeliră, timp de trei săptămâni-lumină, puțul gravitațional al planetei Beytydry, o dată înainte de a-și alege următoarea destinație și de a porni principalele motoare gammor, pentru a părăsi orbita Beytydry și, cu doar două săptămâni în urmă, pentru PPD, căci bugetele, prețurile, pozițiile, vitezele relative și previziunile se schimbau.

Ultima oară, cu doar două săptămâni în urmă, Xhrina reușise să urmărească discuțiile, chiar dacă nu tocmai să participe la ele. Cu toate acestea, își dădea seama că Mtepic era un foarte bun matematician de bord. Asta o făcuse să se dedice mai mult studiului, întrucât a fi un excelent matematician de bord i se părea un lucru măreț, pe de-o parte fiindcă era evident că toți ceilalți membri ai echipajului respectau lucrul acesta și, mai cu seamă, fiindcă însemna ceea ce era Mtepic.

Dar acum, a cincea oară în cabina de comandă, erau singuri. Mtepic nu aprinse luminile; se furișară înăuntru, ca niște hoți.

Xhrina nu puse nicio întrebare. În doi ani de timp comprimat alături de Mtepic, ajunsese să aibă încredere în el. Uneori se întreba dacă nu cumva era doar o sclavă foarte credincioasă, însă, în general, simțea că avea încredere ca o persoană liberă, că Mtepic și cu ea erau prieteni ca oameni liberi, și era, în taină, foarte mândră de asta.

Așadar, nu puse nicio întrebare. Doar pluti alături, într-o parte a cabinei de comandă. Deoarece el părea să fie foarte tăcut, ea încercă să rămână încă și mai tăcută.

De îndată, suprafețele care-i înconjurau începură să scânteieze și apoi imaginea stelelor străluci în jurul cabinei de comandă, întocmai ca și cum echipajul uman ar fi fost pe cale să înceapă manevrarea, dar poate de zece ori mai puternic. Preț de o clipă, imaginea oscilă, înfățișând un pol albastru în care se aflau o constelație Cassipy strivită, de un albastru intens, cu Sol și Alfsentary în interiorul ei, și un sistem Leyo și Viryo, de un roșu murdar, însă în mai puțin de o secundă imaginea se redresă.

Mtepic și Xhrina pluteau în ceea ce arăta întocmai ca bezna interstelară, învăluiți de căldura costumelor lor. Era atât de frumos, fără monitoarele de lucru ridicate, încât Xhrina se întreba de ce echipajul nu făcea asta tot timpul. Oare ar putea obține permisiunea să plutească aici, printre imaginile stelelor, din când în când, în timpul schimbului ei?

Pierduse șirul răsuflărilor pe care le alternase încet, în timp ce privea stelele proiectate alunecând pe suprafața cabinei de comandă când, dintr-o parte a acesteia, unde Leyo se târa încet, o strălucire alburie, ca un ciob din Calea Lactee, îmboboci, transformându-se dintr-un punct încețoșat într-un bănuț de ceață și apoi într-un pumn noduros de abur alb. Aburul se umflă într-un nor de particule, apoi de obiecte care se învolburară, înghițind nava și închizându-se în jurul lor ca o mână ce înhață un pui de pasăre.

Particulele, translucide și scânteietoare, erau acum mari cât oamenii – erau oameni, mulți dintre ei gesticulând, de parcă ar fi vorbit, dar nu între ei, ci mai degrabă ca și cum ar fi fost cu toții desprinși dintr-o conversație mai largă. Vasta mulțime se strânse în jurul navei și apoi cu toții dispărură, mai puțin o duzină care trecură direct prin perete și pătrunseră în cabina de comandă.

Cum era posibil? se minună Xhrina. Cabina era îngropată adânc în mijlocul navei, cu 750 de metri de cale, aparate vitale, cabine și motoare de jur împrejur, în toate direcțiile, dar siluetele translucide, strălucind poate pe jumătate cât cea mai strălucitoare dintre stele, păreau să pătrundă direct din spațiul din exteriorul navei în cel din interior.

Siluetele palide, simple suprafețe și contururi de oameni, umplură sfera întunecată. Se instalară cu toții, de parcă acolo le-ar fi fost locul, atingând suprafața cabinei și ridicând monitoare în fața lor, trăgându-le cu degetele sau desfăcându-le cu mâinile, întocmai cum făcea un echipaj obișnuit. Lângă Xhrina se afla o femeie, al cărei costum ciudat avea mâneci și pentru picioare și pentru brațe, papuci și mănuși. Fata se întrebă ce fel de navă avea nevoie de atâta îmbrăcăminte. Femeia părea să fie astronom, din câte vedea Xhrina pe monitorul ei, peste umăr, dar diagramele aveau inscripții într-o limbă care nu se scria ca naviana.

Chiar în fața ei, un bărbat care purta cămașă, pantaloni și veston, asemeni oamenilor din poveștile despre Pământul prestelar, se învârtea încet, gesticulând ca și cum ar fi fost căpitanul. Prin strălucirea lui translucidă, Xhrina deslușI o tânără femeie goală, căreia îi lipsea jumătate din craniu; era pur și simplu inexistent dincolo de urechi, cu creieri împrăștiați pe spate. În ciuda acestui fapt, tânăra muncea în fața unui ecran foarte mare, încercând, după toate aparențele, să evalueze o

matrice imensă, nemulțumită de ceea ce vedea, refăcând și refăcând. Ecranul arăta ca softul matematic pe care îl folosea și Xhrina. Pe când o privea, femeia goală izbi cu pumnii în ecran; Xhrina se întrebă dacă problema era ceea ce vedea pe monitor sau creierul ei ciuntit.

De jur împrejurul matematicianului și al ucenicei sale, nălucile lucrau la monitoarele lor fantomatice, părând la fel de inconștiente una de prezența celeilalte ca și de cea a ființelor vii. Își vedeau de treabă – râzând, ocărând, bubuind, totul fără un sunet – până când blândul, dulcele fluier al Schimbului Doi străbătu nava. Atunci dispărură prin pereții cabinei, topindu-se în întuneric, iar luminile păliră, pierind în urma lor.

Mtepic aprinse luminile de navigație.

– Micul dejun?

– Desigur, răspunse ea. Poate că mai tragem un pui de somn după aceea.

– Suntem, pesemne, obosiți, fu el de acord.

Dacă Mtepic era dezamăgit că ea nu punea nicio întrebare, n-o arătă în niciun fel.

Xhrina sărbătorise de două ori ziua de naștere a lui Mtepic – prima oară cu Yoko și Peter, care au fost binevoitori, dar nedumeriți, iar a doua oară doar ei doi, cu o seară înainte de a vedea nălucile. De aici Mtepic deduse că Xhrinei înseși i-ar plăcea așa ceva și îi verifică factura de vânzare, ca să-i afle ziua de naștere (ei nu i se comunicase niciodată, iar Mtepic nu considerase că trebuie să-și vadă factura decât dacă o cerea).

La sfârșitul unui schimb, o surprinse cu vestea că tocmai împlinise douăzeci și patru de ani și, de asemenea, cu genul de daruri pe care le fac navigatorii: mâncarea ei preferată, un mic suvenir confecționat de tehnicianul navei și timp dedicat pentru a sta cu ea și a urmări o poveste pe care știa că ar gusta-o.

Pe atunci, ea ştiuse deja că Mtepic o considera foarte înzestrată pentru matematică şi că era de părere că va deveni un bun matematician de bord, şi mai ştia că îi plăcea s-o aibă în preajmă. Cu toate acestea, a fost surprinsă să constate că Mtepic dorea pur şi simplu să facă lucruri care ar putea s-o bucure. Până atunci, nu mai păruse să-i pese nimănui de ea, câtuşi de puţin. Asta a luat-o pe nepregătite, descumpănind-o puţin, dar Xhrina a luat în calcul posibilitatea de a-i plăcea chiar.

La cea de-a douăzeci şi şasea aniversare a ei, după cele cinci luni de timp standard petrecute orbitând în jurul Bătrânului Marte, *9743* se îndrepta spre Sigdracone, unde Xhrina avea să fie eliberată. Era sigură de-acum că îi plăceau bunătatea lui Mtepic şi grija lui pentru fericirea ei şi, când sănătatea lui începu să se şubrezească, puţin câte puţin, Xhrina îşi dădu seama că era bucuroasă să aibă grijă de el, lucru de care, deocamdată, era nevoie doar ocazional, şi să-i fie alături când îi era frică, lucru rar, dar uneori acut.

După multă chibzuinţă, Xhrina ajunse la concluzia că era foarte afectată de relele pe care i le făcuseră proprietarii de sclavi şi presupunea că această grijă pe care i-o purta lui Mtepic ar putea fi sentimentul cel mai apropiat de iubire pe care-l va avea vreodată. Deşi nu-i lipsea prea mult sexul, îşi dorea ca Mtepic să fie încă destul de în putere ca să se bucure de asta; deşi era uneori arţăgos şi, în ultima vreme, dormea întruna, Xhrinei îi plăcea să şadă sau să plutească într-un loc de unde putea în permanenţă să-l atingă cu mâna sau să-l cuprindă cu braţul, ca şi cum el ar fi fost pătura ei, iar ea ar fi avut doi ani.

Mintea lui Mtepic, când era treaz şi nu avea dureri, părea la fel de ageră ca întotdeauna şi Xhrina era recunoscătoare pentru asta. Se bucura că acceptase să vină pe navă, iar pentru toată lumea era de la sine înţeles că avea să rămână acolo şi, probabil, să se califice pentru funcţia de matematician de bord, după

ce Mtepic va muri sau va ajunge senil, deşi nimeni nu pomenea în faţa ei de caracterul inevitabil al niciuneia dintre aceste două situaţii. Navigatorii sunt oameni indiferenţi, care, în general, nu ştiu nimic despre sentimentele celorlalţi şi sunt nepăsători atunci când trebuie să ştie, dar până şi ei îşi dădeau seama că Xhrina avea să-i ducă teribil dorul lui Mtepic şi că titlul de matematician de bord va însemna prea puţin pentru ea, în comparaţie cu pierderea singurului prieten pe care-l avusese vreodată.

Prieten, gândi ea. *Asta e Mtepic pentru mine. Mă gândeam că s-ar putea să fie, şi ce bine că ştiu lucrul ăsta acum, cât mai pot să-l apreciez.*

Se aflau pe la jumătatea drumului spre destinaţie; mai aveau aproximativ doi ani de timp comprimat până urma să se închidă în cutiile antigravitaţionale, astfel ca fiecare perete celular din trupul lor să poată rezista la acceleraţia 150-g a motoarelor gammor funcţionând din plin. Trei zile mai târziu, aveau să iasă clătinându-se, înfometaţi şi obosiţi. Xhrina mai trecuse prin toate astea de trei ori şi nu era înspăimântată: în ceea ce o privea, trecerea de la motoarele gammor la motoarele Kerr însemna un disconfort minor, urmat de cea mai plăcută masă şi cel mai dulce somn de care putea avea parte vreodată.

Însă, deocamdată, acel moment se afla la doi ani de timp comprimat şi mai mult de o decadă de timp standard, în viitor. Aveau puţine de făcut, doar să cugete şi să înveţe. Învăţatul era o plăcere. Xhrina trecuse deja examenul de asistent cu cea mai înaltă distincţie şi se apropia cu paşi repezi de calificarea ca matematician de bord.

Cât despre cugetat, Xhrina se gândea adesea la recursivitate. I se părea interesant că nu ştia întotdeauna ce-i place şi credea că toată lumea trebuie să aibă aceeaşi problemă, căci singurii oameni pe care îi cunoştea bine erau camarazii ei, iar

aceştia erau imposibil de cunoscut bine, poate fiindcă nu ştiau nici ei ce le face plăcere.

Îi plăcea în mod special felul în care cugetatul la cum era posibil să nu ştie ce-i place ei înseşi îi făcea gândurile să se răsucească în cercuri, în bucle şi împletituri, coborând în spirală în prima întrebare despre cum ştia că ştie ceva, ca şi cum ar coborî în singularităţi întunecate şi goale; când gândurile ei dispăreau la marginea acelor absente, imposibile gânduri, ele marcau hotarul cu aceeaşi precizie ca pâlpâirile de praf şi atomi pieritori la marginea razei Schwarzschild a unei găuri negre.

Uneori urmărea câte o zi întreagă care gând ducea la care gând şi număra cât de des şi prin ce diversitate de căi se întorceau gândurile în straturile exterioare şi la hotarele incognoscibilului. Ar fi putut să pocnească din degete peste orice suprafaţă plană pentru a face un monitor să-şi recite datele în aer şi să se joace, după pofta inimii, cu *grafsentatz*-ul. Dar, când se ocupa de recursivitatea gândurilor ei, prefera să plutească în întuneric, în cabina de comandă, şi să oprească stelele în actuala lor poziţie/timp (le-ar fi putut opri oriunde/oricând, dar alegea întotdeauna poziţia şi timpul de faţă). Întotdeauna le oprea la o strălucire tocmai suficientă ca să poată vedea, odată ce ochii ei se adaptau.

Apoi îşi încetinea respiraţia şi bătăile inimii şi aştepta calmul perfect, când *chi*-ul ei se stabiliza în *tan tien* şi vedea doar cu ochii minţii ecranele, matricele, graficele şi ecuaţiile, şi născocea la nesfârşit diagrame de descris, statistici de stabilit, recursiunea şi circularitatea propriilor gânduri, şi cugeta dacă gândurile despre recursiune ar trebui să fie în mod intrinsec, sau doar accidental, mai mult sau mai puţin recursive decât alte gânduri, şi urmărea toate acele gânduri alunecând în derivă pe neştiutele, neştiutoarele suprafeţe ale acelor prime întrebări cunoscute-ca-fără-răspuns.

Când, în cele din urmă era calmă și frumoasă pe dinăuntru, cerea cu blândețe cabinei de comandă să lase stelele să se stingă, le urmărea până când ultima stea dispărea din întunecime și apoi plutea înapoi spre cabina lui Mtepic, unde îl găsea adesea într-un somn agitat, tulburat, alunecând prin toată încăperea fiindcă adormise afară din sac. Atunci îl îmbăia și îl masa până când adormea zâmbind, după care se cuibărea lângă el, pentru un somn plăcut, adânc și fără vise. Coșmarurile copilăriei sale dispăruseră aproape cu totul acum și nu erau decât umbre palide atunci când reveneau.

În sistemul Sigdracone, avea încă destul din osatura necesară gravitației ca să stea în picioare și să ridice mâna, pe suprafața lui Aloysio, și să-și primească libertatea sub cerul liber. Nu era tocmai sigură de ce a ales să facă asta. Totul părea atât de dezagreabil și de incomod, iar când se întoarse în navă, se simți de parcă își primea *cu adevărat* libertatea la cina oferită în cinstea ei. Deși o tratau așa cum făcuseră întotdeauna, ca pe un egal, pentru ea conta că acum așa era firesc să facă.

Xhrina depuse jurământul solemn, iar ei îl amprentară vocal, făcând-o acționar al navei *9743*, împroprietărită legitim cu tot capitalul pe care și-l constituise în fondul de investiții administrat de ceilalți pentru ea, cât timp nu-i fusese permis să dețină proprietăți, în caz că nava trebuia să coboare și să se confrunte cu inspecția registrelor, pe o planetă membră a Convenției Karkh. Închinară un pahar.

Oamenii din timpul standard de pe Aloysio voiau o schimbare totală de încărcătură, lucru care nu se întâmpla decât o dată la un secol de timp comprimat. O organizație pe care translatorii o numeau „Corporația Muzeul Mâniei Spirituale din Aloysio“ cumpără întreaga încărcătură și vându navei *9743*

o încărcătură cu totul nouă. 1 024 de cuburi, cu latura de șaizeci de metri și benzi de identificare pe fiecare față.

Nimeni de pe *9743* nu știuse de multă vreme ce transportau navele, doar că nu transportau niciodată sclavi, fiindcă refuzau să facă asta, ori vreo altă ființă vie care avea nevoie de îngrijire, fiindcă niciunul dintre ei nu voia să învețe cum s-o facă. Așadar, știau că în containerele din cală nu se afla nicio ființă vie, sau cel puțin niciuna activă.

În afară de asta, nu știau nimic; de-a lungul lentei corespondențe a decadelor dintre oamenii navei și alte nave, exista o eternă controversă pe marginea motivului pentru care echipajul nu știa ce conține încărcătura. Unii spuneau că asta se întâmpla deoarece, în războaiele de acum cincisprezece mii de ani, se instituise tradiția ca niciun membru al echipajului să nu fie vreodată responsabil pentru nimic din ceea ce transportă. Alții spuneau că motivul era pur și simplu acela că sutele de mii de culturi din timpul standard se schimbau atât de mult și atât de repede în comparație cu navigatorii încât nimeni n-ar fi putut înțelege, oricum, ce reprezenta încărcătura. Iar alții ziceau că oamenii de pe planete nu aveau încredere că oamenii navelor nu le-ar fura-o, dacă ar ști ce este, dar majoritatea spuneau că era cea mai absurdă idee, de vreme ce toată lumea știa că lucrul cel mai valoros de pe o navă era spațiul calei, și cine să vrea să păstreze încărcătura și să nu mai poată folosi spațiul calei? Sau cine să cumpere sau să vândă ceva, când toate contractele erau făcute publice și ar fi fost evident pentru oricine că era marfă furată?

De fapt, chiar și dacă ar fi știut, Xhrinei nu i-ar fi păsat ce conținea încărcătura. Dar știa unde merge – asta era treaba unui matematician, în definitiv – și asta îi plăcea foarte mult. Nava avea să facă o cursă foarte lungă, departe, în zona polară nordică a planetelor celui de-al Treilea Puls, unde stelele locuite erau

prea îndepărtate ca să aibă nume străvechi, fiindcă nu fuseseră vizibile cu ochiul liber de pe Terra și, astfel, primiseră nume de trăsături abstracte de la supraviețuitorii celui de-al Doilea Puls. Îi plăcea ideea că sorii aveau cu toții nume precum Perspicacitatea, Filantropia și Prenaturalitatea. Și aveau să se scurgă șase ani de timp comprimat până la următoarea lor pătrundere în sistem, poate chiar mai mulți, dacă PPD-urile erau reluate.

La cea de-a douăzeci și noua aniversare a ei, erau pe drum și viața se așezase în cea mai confortabilă rutină; după micile daruri și sentimentul cald al solicitudinii, îl adormi pe Mtepic, cu un masaj – nu mai rămăsese din el decât un înveliș moale și subțire, peste oase cioturoase, gândi ea – și alunecă, la rându-i, în somn, bucuroasă că Mtepic fusese de față la prima ei aniversare ca persoană liberă, sperând că va putea să-și completeze pregătirea matematică și să se califice ca matematician de bord până când o mai putea felicita pentru asta.

Palmele și degetele moi ale lui Mtepic o apăsară ușor pe omoplați, preț de o clipă.

– E ciudat cum se întâmplă la aniversări.

Xhrina aruncă o privire spre ceas; ea și Mtepic dormiseră cinci ore de când sărbătoriseră ziua ei de naștere. Se întoarse și-l cuprinse într-o ușoară îmbrățișare: Mtepic se trezea uneori vorbind cu oamenii cu care vorbise în vise și Xhrinei nu-i plăcea să-l ia prin surprindere.

El îi întoarse îmbrățișarea, ferm și puternic și acum ea știa că era treaz, pornind pur și simplu discuția de la mijloc, așa cum îi stătea în obicei. Așteptă să vadă ce avea să facă sau să spună. După un suspin – îi plăcea s-o țină în brațe și ea știa că poate s-ar fi bucurat să dureze mult mai mult – Mtepic zise:

– În noaptea asta vor fi năluci în cabina de comandă. Mă duc să le privesc din nou. Ai vrea să vii cu mine?

– Firește, răspunse ea. Se întâmplă la aniversarea oricui?

– Doar la a mea, credeam. Dar acum la a ta. Îmbracă-te repede. Nu sunt niciodată prea multe semnale. Trebuie să fim acolo, în tăcere, înainte ca armata de năluci să lumineze cabina.

Se îmbrăcară, plutiră prin culoarul principal al echipajului și intrară în cabină.

Totul în noaptea aceea decurse ca mai înainte, numai că nălucile erau altfel. La început stelele bruiate, apoi stelele redresate, mai palide chiar decât atunci când Xhrina venea aici să mediteze. Norul mișcător format din năluci se înălță în tăcere din Crucea Sudului, înconjurându-i în mai puțin de un minut. Nălucile mișunau cu miile în exteriorul (navei? cabinei de comandă? Dar cabina era la 750 de metri în interiorul navei și, cu toate acestea, cele aproximativ douăzeci de năluci care veniră înăuntru păreau să se desprindă direct din stelele proiectate către pozițiile lor din cabină).

De data aceasta, Xhrina urmări mai cu seamă doi tineri, gemeni, după toate aparențele, care încercau să rezolve ceea ce ea credea că trebuie să fie o ecuație, deși de fiecare parte a semnului de egalitate se afla doar o proiecție rotativă a unui elipsoid zgrunțuros, în mai multe culori.

Sau poate era un joc. Amândoi râdeau foarte zgomotos pe seama asta, orice ar fi fost, iar Xhrinei îi plăcea felul în care își aruncau brațele unul în jurul celuilalt și își lăsau capul pe umărul altuia; apoi se întoarseră la jocul sau problema lor, sau la ce-o fi fost, stând umăr lângă umăr, făcând ca niște mici stropi multicolori să zboare dintr-un singur strop și să treacă dincolo de semnul egalității, pentru a se lipi de stropul din cealaltă parte. Ori de câte ori făceau asta, ambii stropi se reorganizau în diverse forme și culori, iar doi dintre ei se loveau ritmic, în tăcere, ca într-un cântec neauzit.

O adolescentă despre care Xhrina credea că ar fi putut să fie o fiică sau vreo altă rudă a femeii cu capul zdrobit de data trecută – sau era aceeași femeie, într-o etapă anterioară a vieții? – își opera, cu o concentrare de gimnast, monitorul, a cărui limbă părea un fel de derivat al konglezei târzii.

O altă femeie, bătrână, robustă și gușată, cu părul scurt și cărunt, ca de catifea, și un aspect aspru și neplăcut al pielii de pe gât purta o uniformă de militar care ar fi putut fi din Imperiul Brazilian Târziu, din Vechiul Mexic Lunar sau din Vechea Guinee Taucetiană, de undeva din Primul Interpuls, oricum, din perioada Războaielor Comerțului și Avântului, fiindcă arăta întocmai ca personajul dintr-o povestire, cu coduri bancare pe mâneci, cu ghete Mahmud și o vibratană într-o teacă de spate.

Xhrina o privi mai atent, dând ușor din mâini ca să se apropie de mai vârstnica femeie îmbrăcată în uniformă militară. Însemne bancare pe umeri: un amiral, așadar. Bijuterii-cranii, aur cu ochi rubinii, în buza perforată de jos, patru la număr: patru victorii în luptă. Simbolul bancar avea însemnele vechiului dolar și al vechiului yen, intersectate, în două perechi, câte una de fiecare parte a unei balanțe, care putea reprezenta una dintre zecile de companii de servicii militare și financiare din oricare dintre cele trei milenii ale acelei ere.

Femeia amiral era îngrijorată. Degetele îi alunecau peste un ecran care își schimba întruna imaginea, dar înfățișa mereu un pâlc de puncte albe înconjurate de un roi de puncte roșii, uneori cu inscripții formate din literele pătrățoase ale străvechii romantisco, alteori unite prin linii multicolore, uneori cu mici sfere translucide în jurul lor și ceasuri ticăind dedesubt, iar alteori într-o imagine care se răsturna și se rotea, pentru a înfățișa structura pe care întreaga formațiune o alcătuia în spațiu.

Atingea întruna micile puncte, ca o pisică verificându-și puii. Dintr-odată, Xhrina înțelese: escadronul se grupa pentru a

încerca să străpungă mulțimea care se apropia și amiralul nu voia să piardă niciun punct. Era o situație clasică, atât de frecventă în timpul acelor războaie: punctele roșii erau ringouri, nave-robot care atacau o singură țintă la o accelerație gravitațională de 100, consumându-și întregul arsenal asupra țintei și proviziile de combustibil în accelerație, încercând să izbească exact în momentul în care se goleau.

Odată ce ringourile atacau și își porneau motoarele gammor la capacitate maximă, erau de neoprit, dând dovadă de o violență brută absolută, piese de joc menite să se sacrifice unu la unu, dar știau că sunt prea valoroase ca să se irosească într-o acțiune riscantă, așa că nu atacau până când nu hotărau că erau destul de aproape pentru o probabilitate mare de distrugere. Amiralul încerca să-și scoată escadronul din mulțimea de ringouri, cu pierderi cât mai mici. Nu părea că cifra urma să fie zero, și aveau să mai treacă multe ore până la scurta explozie a violentei lor evadări, așa că putea să aleagă să salveze oricare navă, dar nu pe toate.

O femeie mai în vârstă, foarte grasă, cu pielea tuciurie, îmbrăcată într-un costum fără mâneci, ca al Xhrinei, deschise o aplicație pe care Xhrina o cunoștea bine. Vâsli domol prin aer, să vadă mai bine ce făcea femeia, și se pomeni ciocnindu-se de Mtepic, care se apropia din cealaltă parte.

Plutea, reflectând strălucirea nălucii din fața lor. Zonele lui rotunjite, oglinditoare – fruntea, nasul, încheieturile, genunchii – licăreau cenușii în lumina difuză; păreau să se micșoreze, ca și cum s-ar fi îndepărtat de năluci și de stelele de dincolo de ele, într-o beznă absolută.

Pe fața, umerii și pieptul lui Mtepic se afla o încâlceală de filamente sclipitoare, ieșindu-i parcă prin piele, asemeni tăițeilor printr-o strecurătoare, ieșind încet la suprafață din apa fierbinte.

Filamentele se îngroșară, se lipiră unele de altele, umplură spațiile dintre ele. Țesătura deasă, incandescentă, se contopi

în silueta alburie a unui nou-născut, ca un basorelief, la doar un centimetru, doi deasupra bătrânei piei ridate a lui Mtepic, scăldate într-o lumină fantomatică, Pruncul se întinse și căscă. Lumina lui inundă silueta cenușie, neclintită, a lui Mtepic și păru să absoarbă culoarea până și din costumul lui roșu, lăsându-i buzele albastre-cenușii, ca mucegaiul uscat.

Tălpile picioruşelor în formă de paranteze ale pruncului abia ajungeau până în partea de jos a cutiei toracice a lui Mtepic, dar capul era aproape la fel de mare ca al lui. Brațele, terminându-se cu palme prea mici ca să cuprindă în întregime degetul mare al Xhrinei, se întindeau cercetând spațiul din jur, dar nu ajungeau până la umerii căzuți ai lui Mtepic, în nicio parte. Însă fața lui zbârcită se deschise într-un zâmbet știrb, radios, întrebând: *Ce? Cum? Ce înseamnă toate astea?* Apoi ochii imenși, adânci, limpezi și largi se opriră asupra Xhrinei și gura minusculă și moale se strâmbă și se arcui în expresia pe care Mtepic i-o acorda la cele mai bune glume ale sale. Xhrina nu putu să nu-i întoarcă zâmbetul.

Fără să știe de ce, își așează palma mâinii drepte pe pieptul copilului, cu nespusă blândețe, de parcă ar fi fost sigură că avea să se afunde până la Mtepic cel adormit. Constată cu surprindere că pieptul copilului era cald, umed și ferm sub mâna ei, în acea clipă.

Apoi își dădu seama că pruncul era băiat, căci un șuvoi fosforescent se scurse cald și ud pe pieptul ei, lăsându-i o pată sclipitoare pe costum și Xhrina privi în jos, văzând că acel prunc-nălucă, dacă asta era, nu-și controla mai mult băşica udului decât unul real.

Era atât de neașteptat, încât Xhrina râse pe înfundate, având grijă să nu scoată niciun sunet, doar lăsându-și pieptul să se zdruncine și, sub palme, simți pieptul copilului vibrând de chicotul lui care-i împărtășea încântarea. Mâna i se adânci aproape

imperceptibil și pruncul dispăru. Palma Xhrinei apăsă ușor pieptul lui Mtepic, unde inima îi bubuia și răsuflarea i se cadența năvalnic, de parcă ar fi muncit iarăși prea mult și prea din greu în sala de gimnastică, așa cum făcea atât de des, în ciuda dojenilor ei. Mâinile lui bătrâne și osoase se închiseră în jurul degetelor ei tinere și puternice și Mtepic îi zâmbi, strângându-i mâna.

Tot restul nopții, se ținură de mână, privind gemenii surâzători, amiralul cu purtări materne, matematicianul gras și ceilalți membri ai fantomaticului echipaj. În cele din urmă, sună semnalul pentru schimbarea turei și nălucile pieriră, urmate de stele.

– Să se aprindă luminile încet, spuse ea, și cabina apăru în jurul lor, cu suprafețele mate, cenușii, închise și inerte, aceeași veche cabină de luni și ani de zile în același timp.

– Mic dejun în cabina noastră și un lung taifas? întrebă ea.

– Desigur. Și sunt nespus de încântat.

– De ce?

– Ai spus „cabina noastră“ nu „cabina ta“. E prima oară în șase ani.

– Era important pentru tine? Aș fi spus-o mult mai devreme dacă aș fi știut că are vreo importanță.

– Pentru mine este important s-o spui fără să ți-o cer eu. Și nu era important defel, la început, dar acum este. Plutiră prin ușa irizantă a cabinei. Iar când a devenit important, am început să număr. N-ai să râzi de senilitatea mea caraghioasă?

– Nu ești senil și n-aș râde de tine.

– Ei, bine, atunci, când a devenit important, am calculat în urmă, până la sosirea ta și apoi am început să număr și astfel știu că au trecut 2 222 de zile de timp comprimat de când ai venit la bord și că aceasta este prima oară când ai spus „cabina noastră“.

– Alții ar putea găsi ceva ciudat la acest număr, răspunse ea, cu toate acele cifre de doi.

Pătrunseră în cabina lor. Mtepic se răsturnă pe spate, ca o focă plutind pe mare, cu mâinile pe burtă.

– Alții ar putea găsi ceva ciudat la acest număr, dar noi doi ne pricepem la numere, nu?

– Întocmai, răspunse ea. În sistemul octal e doar 4 256 și în cel duodecimal un și mai puțin semnificativ 1 352. 3 2342 în sistemul chintal e cel mai apropiat rezultat de o expresie semnificativă în oricare altă bază și asta nu e *foarte* semnificativ. Iar eu aș zice că, dacă semnificația nu este invariantă, o putem ignora.

– În afară de cazul când nu putem, desigur.

Asta li se păru amândurora amuzant, din motive pe care știau că nimeni nu le-ar înțelege, și râseră în timp ce-și completară comanda pentru micul dejun și își transmiseră intenția oficială de a-și face turele de gardă în cabina lor, în ziua aceea.

Apetitul lui Mtepic pentru dulciuri crescuse și mai mult cu vârsta. Micul lui dejun preferat era acum o clătită pufoasă și dulce, unsă cu gem de afine, umplută cu înghețată de vanilie și, în dimineața aceasta, mâncând-o tacticos, părea s-o savureze mai mult ca oricând.

– Ei, bine, întrebă el, ce-ai vrea să știi?

– A fost real?

Mtepic arătă spre pieptul lui: pata udă încă strălucea.

Xhrina își trecu un deget peste ea: vârful degetului sclipi o clipă și pe urmă păli.

– Cum funcționează? întrebă ea.

– Nu știu, recunoscu el. Nici măcar nu știu de ce m-am trezit știind că vor fi năluci. Sau de ce a fost atât de important să ți le arăt, sau de ce vreau să le văd eu însumi. Mai luă o mușcătură din clătită și o dezmierdă în gură, până se topi. Xhrina așteptă

până când, în cele din urmă, Mtepic zise: Era să plec, știi. Năluca aceea era Sudden Crow, soția mea dinaintea ta – nu că tu mi-ai fi soție, dar oferta e deschisă, dacă vrei asta. Pentru ea a însemnat enorm, dar ție n-a părut să-ți pese niciodată.

– Nu-mi pasă. „Nesclavă" e singurul titlu pe care mi l-am dorit vreodată, iar tu mi-ai dăruit asta și știi că voi fi alături de tine atât cât vei trăi – poate ar trebui să spun, atât cât vrei să rămâi. Dar era să... pleci? Ți-e dor de Sudden Crow?

– Nu foarte mult, sincer să fiu. Era țâfnoasă și uneori aspră cu mine. Nu m-ar deranja s-o salut din nou, dar sper că nu va trebui să petrec nicio clipă cu ea ca nălucă. Treizeci de ani de timp comprimat în partea asta au fost de-ajuns.

– Spui „partea asta" fiindcă e percepută spațial?

Încruntându-se, Mtepic cugetă și, în cele din urmă, clătină din cap:

– Mai degrabă ca părțile unui joc sau ale unei întrebări decât ca părțile unui segment sau ale unei suprafețe. Mtepic mai chibzui o vreme, apoi mai luă încântat o mușcătură din micul său dejun. Zău, prietenia ta e un motiv serios să rămân în partea asta, un motiv mai mult decât suficient în sine, dar acest mic dejun ar putea fi un altul, iar când mă gândesc la toate celelalte lucruri de care încă m-aș putea bucura, înțeleg de ce atât de puțini oameni doresc să plece înainte de a fi nevoiți. Numai că, văzând-o acolo, am știut într-un fel *cum* aș putea merge, dacă aș vrea. Și, știi, trupul bătrân e uneori o belea de-a dreptul: te doare, te mănâncă, te chinuie. Așadar, chiar am vrut, doar pentru o clipă, dar acum mă bucur că n-am făcut-o.

– Nălucile vin adesea la bord?

– Ai fost cu mine ultimele două dăți. Din șase, în total. De cinci ori, la zilele mele de naștere, acum, o dată, la a ta. N-am mai spus nimănui altcuiva, dar știam că tu ești persoana potrivită să vezi asta. Am scotocit prin toată istoria de douăzeci

și șapte de ani a navigației interstelare și prin rapoartele a mai mult de un milion de nave – comerciale și, de asemenea, ale proprietarilor de sclavi, militare, de cercetare și de colonie – și, cu toate că există multe relatări despre năluci, majoritatea sunt doar ficțiune, catalogate ca atare, iar multe dintre celelalte par a fi doar o fărâmă de cultură, care a scăpat din vechile sale zăgazuri și s-a revărsat în cultura interstelară. Iar *9743* însăși înregistrează nălucile, dar nu le percepe; se află acolo, pe înregistrările video, dar dacă ceri navei *9743* să caute năluci în toate miile de ani de înregistrări ale cabinei de comandă, nu va vedea nicio nălucă și se poate uita direct la o filmare plină de năluci și nu le percepe, vede doar o cabină goală și întunecată.

– Așadar, sunt afizice. Dar se înregistrează fizic. Ce crezi că sunt?

– O foarte elocventă gaură în spațiu-timp? Mtepic ridică din umeri. Majoritatea navelor stelare trimit trupurile în spațiu la maxima velocitate. Cei mai mulți dintre noi circulă la nouăzeci și opt procente *c* sau mai mult. Odată ce trupul iese în afara protecției scutului frontal, atomii și praful din spațiul interstelar îl erodează și pierde viteză, însă nu repede. Și, desigur, depășește cu mult viteza galactică de scăpare. Cu excepția celor foarte puține care au dat peste planete, găuri negre sau comete, toate trupurile trimise în spațiu trebuie să se afle încă pe undeva, unele chiar la treizeci de mii de ani-lumină depărtare, dacă ținem seama de înmormântările din perioada Primului Puls, când schimburile comerciale erau rare sau chiar inexistente. Îți poți imagina fiecare cadavru ca pe o traiectorie lungă, măturând atomii, ionii, moleculele și praful din spațiul interstelar, configurate foarte asemănător cu persoana moartă de la acest capăt în timp și spațiu, și, pe măsură ce mediul interstelar le perforează, umplându-le de găuri, și le distruge, îndepărtându-se într-un simplu nor de nuclee, undeva, într-un capăt, departe

de galaxie și la milioane de ani în viitor. Probabil, ceva afizic curge înapoi, de-a lungul traiectoriei pe care o fac și – se cristalizează? se condensează? poate doar *se organizează* e cuvântul pentru ceea ce se întâmplă, în jurul oricărui germene ori nucleu ori cum vrei să-i zici unui lucru în jurul căruia se organizează o nălucă. Poate că acolo unde un număr mare de traiectorii trec unele pe lângă altele, se încâlcesc ca niște spaghetti și se manifestă ca un furnicar de năluci atunci când le apare în cale ceva care le poate aprecia semnificația. Asta ar explica asocierea cu zilele de naștere. Zilele de naștere au o semnificație, chiar dacă sunt atât de radical diferite în timpul standard și în timpul comprimat și depind în întregime de momentul când ajungi într-o navă, de locul unde merge și cât de lung a fost un an pe Bătrânul Pământ în momentul când l-au standardizat. Așadar, poate că nălucile se anucleează în preajma unor lucruri semnificative, precum navele sau zilele de naștere. E logic, într-un anume fel. Semnificația este afizică, iar nălucile sunt afizice. Pe de altă parte, ce știu ființele fizice ca noi despre cele afizice?

– Dar nimic din toate astea nu explică pruncul care ți-a ieșit din piept, sau că pruncul erai tu, sau că amândoi ne amintim asta, în afară de faptul că m-am ales cu o pată de urină spirituală în dreptul inimii.

– Am fost copil? Mă întrebam de ce mă simt atât de ciudat proporționat, atât de mic și de știrb. Ei, bine, astea sunt, cu siguranță, date care completează mozaicul.

– De ce să fie năluci sau spirite pe o navă interstelară?

– De ce nu aici, la fel ca oriunde altundeva? Și, la drept vorbind, de ce trebuie să existe nave? Navele total robotizate au șanse doar ceva mai puține de a ajunge la destinație, dar ar fi atât de ușor să introducem asta în preț și ar fi mai profitabil să trimitem containere într-o direcție și să acceptăm pur și simplu anumite pierderi la celălalt capăt. În momentul de față, *9743*

cheltuiește o imensă cantitate de spațiu și masă ca să ne țină în viață. Așadar, de ce suntem noi aici? De ce există chiar și o economie? Facem totul pe navă prin transmutație și compunere moleculară – niciodată nu „culegem provizii", deși uneori cumpărăm mărfuri noi ca să le înregistrăm, pentru fabricarea ulterioară – și știm că oamenii din timpul standard sunt la secole sau milenii în fața noastră – așadar, de ce există marfă de transportat pentru noi?

– Crezi că asta are vreo legătură cu nălucile, spuse Xhrina – pe ton de afirmație, nu de întrebare, doar încercând să-l urmărească; era limpede că Mtepic se gândise la asta de foarte multă vreme, elaborase în mintea lui prezentarea perfectă, voise ca aceasta să conducă la înțelegerea perfectă – iată modul în care îi predase matematica. Xhrina știa că lui Mtepic îi făcea plăcere când ea înțelegea imediat, și mai știa că aceasta ar putea fi singura ei șansă de a înțelege.

– Cred că e un alt vid în spațiu-timp. Cândva, aproape orice ființă umană făcea comerț, mergând tocmai până la Bătrânul Pământ. Dintr-un anumit motiv, merita să faci comerț între stele. Navele au început să se miște. Acum doar se mișcă, trupuri în mișcare, rămânând în mișcare, iar comerțul se întâmplă pur și simplu. Poate. Poate că suntem *cu toții* doar nălucile a ceea ce făceau oamenii cândva. Trei sferturi din sistemele stelare în care am făcut comerț, într-un moment sau altul, acum doar ne îndepărtează, cele noi încep să intre în legătură, cele vechi se reactivează după secole de timp standard. Cine poate spune ce se petrece acolo?

– E posibil ca oamenii timpului standard de pe planete să fie pur și simplu nebuni cu toții, sau poate se joacă de-a lucrurile, fiindcă nu a mai rămas nimic real?

– Oamenii timpului standard ar putea întreba aceleași lucruri despre noi. Am putea pur și simplu să lichidăm și să

ne mutăm într-o frumoasă staţiune orbitală, unde am fi răsfăţaţi tot restul vieţii.

– N-aş suporta asta.

– Nici eu. Mtepic zâmbi cu sfială. Crezi că ar fi în regulă să mai mănânc o clătită, ca ultima?

– Ai slăbit, spuse ea, şi îmi fac griji pentru apetitul tău. Poţi să mănânci zece, din partea mea. Şi, de fapt, fiind *foarte* îngrijorată, mi-aş dori să mănânci.

– Hai să începem cu una, dar am să reţin oferta. Şi, ai dreptate, n-am prea avut grijă de mine şi, dintr-un motiv oarecare, acum simt că vreau să am, cel puţin o vreme.

Xhrina îi pregăti clătita, nu fiindcă el nu putea s-o facă singur şi nici fiindcă era obligată. Sublinie asta, în timp ce îl servea, iar el spuse:

– Vezi? O parte din ceea ce o face bună sunt toate lucrurile care îi lipsesc.

Ea cugetă la asta o vreme şi zise:

– Aşadar, nălucile nu sunt halucinaţii. Şi nu sunt fizice, aşa cum înţelegem noi asta sau cum ar putea aparatele să le vadă, nu doar să le înregistreze. Şi crezi că poate ele se află acolo unde trupurile – ei, bine, urmele trupurilor – nu sunt.

– Numai că Sudden Crow a distrus acea teorie, răspunse el. Ea s-a priceput întotdeauna să distrugă teoria. Unul dintre motivele pentru care a fost o bună tovarăşă de bord.

– Te-a rănit, spuse Xhrina, surprinsă de propria-i vehemenţă. Ai spus că a fost aspră cu tine.

– Adevărat. Dar pe atunci nu eram atât de fragil cum am devenit. În plus, a fost un membru valoros al echipajului. Şi, desigur, aşa eşti şi tu şi devii din ce în ce mai valoroasă, şi eşti foarte bună cu mine. Umpli un spaţiu diferit de cel pe care l-a eliberat ea.

– Mai bine, răspunse ea. N-aș vrea să umplu locul ei, nicidecum. Și, fiindcă o spusese puțin prea vehement și amândoi se priveau stingheriți, se grăbi să pună prima întrebare care-i trecu prin minte. De ce spui că Sudden Crow ți-a distrus teoria despre urmele trupurilor în spațiu-timp?

– Fiindcă a fost înmormântată în spațiu la aproximativ un an și jumătate de Aydee-to-Ridny, cu destinație îndepărtată. Traiectoria ei n-ar fi putut trece nicidecum pe aici.

– Dar a fost pe această navă. Traiectoria ei înainte de moarte a inclus-o. Dar dacă nu contează, atât timp cât poți descrie traiectoria, sau locul unde a fost traiectoria? Să presupunem asta, și poate...

– Dar ar putea fi prea forțat, dacă am presupune asta, obiectă Mtepic. Nu restrânge lucrurile suficient. De ce nu vedem năluca oricui, tot timpul?

– Matematica înseamnă felul în care găsim implicațiile logice ale limitelor lucrurilor și întreaga istorie a matematicii este povestea muncii cu limite mai puține și mai fragile, răspunse ea. Mi-ai spus asta încă de prima dată când am început să învăț algebra. Poate că nu le vedem destul de des fiindcă nu există limite destule ca să le genereze, sau fiindcă trăim în interiorul atâtor limite, sau... ei, bine, nu știm care sunt limitele, nu-i așa?

– Greu de evaluat condițiile limitei, fu de acord Mtepic. Dar, după cum văd, e plin de găuri și goluri. Există un lucru straniu în lumea timpului standard, un loc pe care-l umplem, deși nu știm ce este. Locuri goale în echipaje și pe navele unde mor oameni și găurile în spațiu pe care le fac când le aruncăm trupurile, și imensa pustietate a spațiului însuși, și fiecare gaură are contur și fiecare contur înseamnă gaura – și, ei, bine, probabil te gândești că sunt deja senil.

– Ba nu, zise ea. O, *nu. Știi* că nu. Pot să-ți mai pregătesc o clătită?

În ultimii câțiva ani ai lui Mtepic, vorbiră mai mult. Xhrinei îi făcea mare plăcere. Primise ultima promovare pe care o putea obține cât timp era el în viață, cea de asistent al matematicianului și matematician în devenire. Asta o obligă pentru prima oară să se gândească la succesiune. Hotărî că, oricare va fi modul prin care își va dobândi ucenicul (spera mai degrabă să cumpere unul, eliberându-l de pe o planetă sclavagistă, s-ar simți bine eliberând pe cineva, așa cum fusese și ea eliberată), va avea în vedere să caute pe cineva care să vorbească. Mulți oameni ai navelor nu vorbeau, săptămâni sau luni la rând.

Asta era o altă bănuială a lui Mtepic, că societatea navelor se afla acolo unde societățile învecinate ale timpului standard își aruncau autiștii și pe cei ale căror înzestrări matematice nu mai erau necesare, fiindcă aveau minți sinergice.

– Un fel de sinecură pentru matematicieni, zicea el, tușind și râzând, în timp ce ea îl îmbăia, îl ștergea și îl masa. Râdea și ea, întotdeauna, doar fiindcă era vorba de Mtepic și simțea cât de puțin mai avea până să treacă în cealaltă parte și se aștepta să-i ducă dorul atunci și să râvnească după glumele lui.

În noaptea de după cea de-a treizecea aniversare a ei, se trezi știind că trebuiau să fie năluci în cabina de comandă și îl simți pe Mtepic trezindu-se în cercul brațelor sale. Iute, Xhrina se îmbrăcă, îl îmbrăcă și îl trase cu blândețe după ea, așa cum trebuise să facă în ultimele luni, de când membrele lui Mtepic deveniseră prea fragile și prea tremurătoare ca să-l mențină în echilibru când plutea în aer.

Era la fel ca înainte, cu un nou furnicar de năluci, iar în mijlocul lui, pruncul se ivi din Mtepic. Xhrina îl ținu în brațe multă vreme și îi sărută cu tandrețe gura minusculă, iar pe urmă îl privi cum se îndepărtează, chicotind și dându-se de-a dura, spre stele, printre stele, până când deveni el însuși doar o stea, și pe urmă dispăru. Târî înapoi, la cabine, ceea ce mai rămăsese din

Mtepic; dintr-un motiv pe care nu-l înțelegea, nu voia să le spună camarazilor de navă că Mtepic murise în cabina de comandă.

Ar fi putut să-i mire cât de uscați erau ochii Xhrinei și cât de calmă era, când îngropară trupul lui Mtepic în spațiu, la schimbul următor, dar oamenii navelor nu se miră niciodată de nimic omenesc, căci ei nu înțeleg asta și pierd obiceiul de a manifesta curiozitate în această privință.

Treo plutea acum adesea cu ea în întunecata cabină de comandă.

– E o promovare importantă, spuse el și o onoare și vei fi un bun căpitan. Recunosc, sunt încântat de ideea de a fi matematician de bord fără să trebuiască să aștept ca tu să mori.

Era cel mai lung discurs pe care-l ținuse vreodată și Xhrinei i se păru oarecum o ironie faptul că el îl rosti în timp ce pluteau în cabina de comandă, unde, în mod obișnuit, erau cei mai tăcuți.

Nu era un prilej obișnuit: Phlox alesese să moară de bunăvoie după moartea lui Arthur și avea s-o facă în seara asta, după ce-și rostea cuvintele de adio, așadar înlocuiau un căpitan și un ofițer secund. Echipajul o alesese pe Xhrina drept căpitan, urmând ca ofițerul-ucenic Chang să fie promovat onorific la rang de ofițer secund, dacă doreau aceste funcții.

Xhrina era de părere că Chang avea să se descurce bine ca ofițer secund: era tânăr și, teoretic, ar mai fi avut de petrecut câțiva ani ca ucenic, dar Xhrina socoti că Chang avea să-i completeze până la moartea ei și tot va fi un căpitan tânăr, viguros și capabil de succes. Toate se potriveau bine.

Se aflau acum departe, în sistemele Celui de-al Șaselea Puls, planete mai noi, cu mai multă încărcătură de trimis și de primit, departe, la hotarele puțin populate ale spațiului uman. Așadar, ar fi putut exista doar foarte puține traiectorii ale celor

morți precum cele imaginate de Mtepic, dar când aruncară din navă trupul lui Phlox, Xhrina simți ceva. Iar a doua zi era cea de-a cincizecea aniversare a ei și simți același lucru, mai puternic, astfel că în noaptea aceea, nu fu surprinsă când se trezi cu sentimentul că era timpul să vadă nălucile din cabina de comandă. Trecuse multă vreme de când văzuse năluci, doar de două ori de la moartea lui Mtepic, iar acum era prima oară de la venirea lui Treo la bord. Îl trezi, îi spuse să se îmbrace, să nu facă zgomot și să se grăbească.

Stelele unduitoare, în nuanțe de la albastru la roșu, deveniră stele albe, imaculate, furnicarul de năluci sosi și, tocmai când Xhrina începu să privească uimită spectacolul și să se bucure că are parte din nou de așa ceva, Treo țipă de spaimă, căci o văzuse pe Phlox trecând prin carcasă și ocupându-și postul de navigație, și totul dispăru.

Asta o făcu pe Xhrina să se hotărască. Preluă cabina căpitanului și, de atunci înainte, o împărți cu Chang, lăsându-l să-i maseze spatele, fiindcă lui părea să-i placă să facă asta, iar ei îi făcea bine, și mulțumindu-l sexual, din când în când, deși el era mult mai atras de secundul fizicianului, Robert, care, din nefericire, nu era defel interesat de sex, sau cel puțin nu de genul de sex pe care îl oferea Chang.

Xhrina nu renunță propriu-zis la ideea de dragoste, dar se scurse multă vreme până să aibă încredere în Chang mai mult decât ca simplu coleg și partener convenabil de pat, atât de multă vreme încât ajunse să-l cunoască prea bine și să se împace cu încrederea fără dragoste. Și trecu încă și mai multă vreme până când Xhrina văzu din nou năluci.

La cea de-a optzeci și cincea aniversare a ei, din vechea generație mai rămăseseră doar ea, Peter și Squire, iar Squire își petrecea acum tot timpul dormind în capsula lui de menținere

a funcţiilor vitale, deşi, când se deştepta, părea desul de coerent, într-o manieră cârcotaşă. *9743*, prin votul echipajului (un vot pe care Xhrina îl moşise cu mare grijă), fusese rebotezată *Ulysses*, un nume pe care îl avusese cu 290 de ani de timp comprimat înainte. Xhrina nu ar fi putut spune de ce îl prefera.

Un al Şaptelea Puls se afla în desfăşurare, ducând frontiera umană la peste 150 de ani-lumină de sistemul de baştină şi, la mari distanţe, din când în când, detectau boomul sonic al unor trupuri cu viteză aproape-luminică trecând atât de repede prin mediul interstelar încât frontul lor de şoc era prea puternic pentru minuscula dâră de plasmă şi o scutura îndeajuns ca să provoace microunde.

– Noile nave de colonizare se mişcă mult mai repede decât cele vechi, remarcă Xhrina. La masă cu toată lumea.

Insistase să se instituie o tradiţie a aniversărilor, adevărate aniversări pentru toată lumea, studiind chiar câteva tradiţii vechi, astfel că toţi purtau pălării caraghioase şi mâncau peşte şi cântau un cântec intitulat „Ani şi ani“ în vechea kongleză.

– Mi-ar plăcea să mai văd încă o parte nouă din spaţiu înainte să mor, spuse ea. S-ar putea să mai fie timp şi vă veţi alege toţi cu ceva. Ne vom câştiga pentru totdeauna reputaţia ca navă comercială; numele *Ulysses* va fi cunoscut şi asta mi-ar face plăcere şi sper că şi vouă. Acum şaizeci de ani, conform transmisiilor radio, se ştia că sistemele Sol şi Alfsentary sunt deschise, aşa că am putea face o oprire pe drum. Planul meu ar fi să luăm doar jumătate de cală de încărcătură – probabil că, oricum, nu putem obţine nici măcar atât, în zilele astea, se pare că nu prea e nimic în niciun port – şi pe urmă să umplem calele goale cu masă de rezervă, cu care am putea să alimentăm scuturile şi să navigăm la 99,4 în loc de 98,2. Asta ar însemna că timpul comprimat ar fi doar aproximativ a noua parte din timpul standard, în loc de a cincea, şi am putea fi

înapoi la centru în aproximativ șapte ani comprimați. Facem schimbul de marfă, mai luăm acolo niște masă și pornim din nou, navigând la 99,4 încă o sută douăzeci de ani standard, astfel că pătrundem adânc în lumile Celui de-al Șaptelea Puls, aflate în partea cealaltă. Corporația și-ar permite s-o facă de o sută de ori; mi-ar plăcea doar să-mi încerc norocul să fiu de față la finele acelei călătorii și, dacă reușim să ajungem acolo, ne facem un renume printre navigatorii stelari pentru vecie. Fără alt motiv.

Treo avea să voteze cu ea; o făcea întotdeauna, fiindcă se temea că îl considera laș, deși Xhrina nu spusese niciodată asta. Iar asistenta lui, Fatima, avea să voteze alături de el. Peter avea să voteze pentru, probabil, doar fiindcă toate escalele în port i se păreau chinuitoare și i-ar plăcea să știe că ar putea muri înainte de prima oprire. Cu votul ei, erau la egalitate; avea impresia că lui Chang îi plăcuse ideea, când i-a explicat-o, dar cu Chang era greu să-ți dai seama. Ceilalți erau înclinați să considere că modelele economice care curgeau și șuierau prin computerele navei *Ulysses*, paralizând totul cu otrava profiturilor lor marginale, erau zei care trebuiau împăcați.

– Supunem la vot? întrebă Sleeth, cel de-al doilea ajutor al fizicianului.

Asta era regula, căci ea era cel mai tânăr membru votant; de asemenea, i se potrivea lui Sleeth, căci era tânără și plesnea de energie, într-un echipaj de oameni bătrâni și obosiți.

Majoritatea membrilor echipajului bodogăneau că era sâcâitoare, mai puțin Squire, care o spunea deschis, ori de câte ori era afară din capsula vitală, și Robert, secundul fizicianului, care o spunea cu răceală, de parcă ar fi fost vorba despre masa atomică a oxigenului sau velocitatea orbitală a unei planete.

În compensație, Xhrina nu făcea niciun secret din faptul că Sleeth era favorita ei în aceeași măsură acum ca atunci când venise la bord, ca o prea-gălăgioasă-pentru-navigatori făptură

de doi ani. Pe măsură ce căpitanul Xhrina îmbătrânise, simțise din ce în ce mai mult că Sleeth era singura persoană, în afară de sine, căreia îi plăcea să pună lucrurile pe roate. Așadar, această supunere la vot era firească, pe lângă faptul că era o datorie.

Nici măcar nu fu un vot strâns – doar Squire și Robert votară împotrivă. Pe un ton de scuză, Sleeth le spuse tovarășilor ei de cabină:

– Mi-ar plăcea să fac parte din echipajul unei nave celebre, iar aceste ture în zona Celui de-al Șaselea Puls devin plictisitoare.

Xhrinei i se părea mai degrabă că Sleeth, care abia împlinise douăzeci de ani, dar revenise de pe nava-școală la doar doisprezece, trăise prea multă vreme cu un boșorog furios închis într-o capsulă și un bărbat rece, care nu vorbea niciodată (oare Robert o abuza? Xhrina o întrebase pe Sleeth, de mai multe ori, iar ea negase într-un fel în care Xhrinei i se părea că înseamnă *da, dar, te rog, nu face nimic*). Acesta părea a fi primul pas mărunt al lui Sleeth spre a spune că nu voia să fie manipulată de Robert și Peter și asta o bucura pe Xhrina, într-un fel pe care nu-l mai simțise de ceva vreme.

În seara aceea, când se vârî în sacul de dormit, lângă Xhrina, Chang spuse:

– Când ne apropiem de sistemul de baștină și te trezești știind că în cabină se află năluci, să nu mă trezești. Mă tem de ele și nu vreau să știu de ele.

– Bine, spuse ea. Mi-ai citit jurnalul?

– Da, răspunse el, e dreptul meu ca ofițer secund să citesc orice scrii și nu-mi place să cer. L-am întrebat pe Treo și mi-a spus cât este de speriat și m-am dus și m-am uitat la toate înregistrările aniversărilor tale și ale lui Mtepic și am văzut năluci. M-am speriat atât de tare încât de atunci mi-e greu să dorm. Așadar, nu mă trezi cu tine, nu vreau să văd năluci. Pe un ton mai blând, adăugă: Ai putea să discuți cu Sleeth despre

asta. Ea a fost mereu mica ta umbră și ar înfrunta frica doar de dragul tău.

– Mulțumesc, spuse ea. Așa voi face.

Și Xhrina îi întoarse spatele, să se bucure de căldura lui, fără să mai vorbească. *Cred că aș fi înfruntat nălucile de dragul lui Mtepic*, gândi ea, *dar am vrut să le văd oricum, deși nu știam despre ele până când nu mi le-a arătat. Sper că poate fi la fel cu Sleeth.*

În noaptea celei de-a nouăzeci și treia aniversări a ei, Xhrina se întoarse și o atinse pe Sleeth, care acum era partenera ei de sac de dormit de câțiva ani.

– Năluci, spuse ea, în sfârșit.

– Mă bucur, răspunse Sleeth, dintr-odată trează, și aprinseră luminile și se îmbrăcară repede.

Nu era sigură că se bucura într-adevăr. Sleeth și căpitanul ei vorbiseră despre năluci cel puțin o dată la câteva schimburi, în ultimii cinci ani, iar fata ajunsese să-și dea seama că prima oară când va vedea ea nălucile va fi ultima pentru Xhrina. Se străduise să pară fericită și veselă când venea vorba despre acea iminentă vizită a nălucilor, iar acum, că momentul sosise, nu avusese timp să se gândească pe îndelete ce voia să simtă sau ce ar trebui să simtă și era blocată în a simți pur și simplu ce simțea – ceea ce era un mister.

Auzise atât de multe de la Xhrina despre Mtepic și despre năluci, și toate teoriile despre năluci, căci căpitanul nu era nevoit să lucreze decât o oră și ceva pe zi pe durata popasului, în timp ce găseau o încărcătură disponibilă. Mințile sin ale Bătrânului Pământ și ale navei *Ulysses* găsiseră, în cele din urmă, o mică încărcătură, dar nu păreau capabile să dea explicații cu privire la conținutul containerelor, doar că era ceva care nu era imposibil să fie dorit, peste 120 de ani, de către

cineva de pe planetele Celui de-al Şaptelea Puls, spre Crucea Sudului şi Sentaru.

Căpitanului nu-i păsase, aşa că nu-i păsase nici lui Sleeth. Marfa puţină însemna că aveau cu atât mai mult loc în cale pentru o încărcătură de U238, uraniu sărăcit, nu pentru putere atomică, precum în vremurile de demult – ar fi putut la fel de bine să ia fân, ovăz şi apă şi ar fi făcut-o, dacă nimic mai dens n-ar fi fost disponibil – ci fiindcă era o rezervă de masă convenabil de densă, care putea fi desfăcută în nuclee şi proiectată afară prin scutul frontal, ca să le croiască un drum prin mediul interstelar. Cu surplusul de masă, puteau să navigheze la 99,7% *c*, ceea ce însemna aproape treisprezece ani de timp standard la un an de timp comprimat. *Ulysses* avea să devină acum, negreşit, un fel de legendă.

Dar, gândi cu tristeţe Sleeth, *legenda nu se va sfârşi cu căpitanul Xhrina aducând nava Ulysses în portul Summer,* portul spre care se îndreptau de la ultimul lor PPD şi ultima schimbare de traseu, de acum aproximativ un an comprimat.

Xhrina şi Sleeth vorbiseră de multe ori despre năluci, iar Sleeth dorea să le vadă cu Xhrina, dar avea să ducă dorul discuţiilor lor despre ele şi i se părea trist că nu va mai avea cu cine să vorbească despre această primă întâlnire. Însă, pe de altă parte, se părea că Mtepic le văzuse de cinci ori singur şi cine ştia de câte ori le văzuse fără să pomenească despre asta?

Cu toate acestea, Sleeth îşi imaginase mereu că atunci când, în cele din urmă, le va vedea, avea să poată vorbi despre ele cu căpitanul Xhrina. Fusese crescută pe navă şi, din cauza felului în care funcţionaseră programările, fusese pe o navă-şcoală doar şase ani, cam jumătate din perioada obişnuită, aşa că îşi petrecuse multă vreme în preajma Xhrinei, când era tânără, iar mai târziu, şi mai multă vreme îngrijind-o. Xhrina fusese întotdeauna singura ei prietenă adevărată.

Sleeth știa că îi va duce cumplit dorul, dar nu era de părere că trebuia s-o spună acum, când ochii căpitanului ardeau de bucurie. Odată ajunse în cabina de comandă, fu mai ușor, căci, așteptând în întuneric, Sleeth putu să dea drumul încetișor lacrimilor.

Totul era întocmai cum auzise, de atâtea ori, povestindu-i-se.

Toate nălucile se apropiară, Xhrina sălta și se vânzolea de parcă ar fi fost de zece ori mai tânără. Când năluca mică, zveltă, care trebuia să fie Mtepic – dar acum tânăr și puternic – trecu plutind prin peretele cabinei, pruncul strălucitor ieși din capul și din pieptul ei, în doar două clipe, se formă cu totul în aer și întinse mâinile spre Mtepic, care se năpusti și o luă în brațe pe Xhrina, cea nou-născută. *Doar câteva secunde, prima dată când am văzut nălucile, și totul s-a sfârșit,* gândi Sleeth.

Și, de parcă i-ar fi auzit gândurile, Mtepic, încă legănând incandescentul prunc-nălucă, se întoarse și îi zâmbi cald, cu înțeles.

Spre uluirea tuturor – până și spre uluirea nălucii lui Mtepic – năluca-Xhrina, nou-născută, știrbă, cu ochi mari și fața radiind de încântare, în brațele acum tinere și puternice ale matematicianului-nălucă, îi făcu semn lui Sleeth, luându-și rămas-bun, într-un fel atât de asemănător cu al oricărui alt copil, încât Sleeth chicoti sonor și toate nălucile, în afară de Mtepic și Xhrina, se spulberară, în timp ce stelele începeau să pălească.

Cu un zâmbet larg, Mtepic ridică un deget la buze – *ssst!* – și Xhrina făcu la fel, și amândoi îi făcură din nou semn cu mâna, înainte de a dispărea în câmpul de stele care se stinseră după ei, lăsând-o pe Sleeth râzând în întuneric.